

F O A I E

пентръ

МШТЕ, ШМЪ ШІ ЛІТЕРАТУРЪ.

№. 37.

Luni, 13 Septembrie.

1843:

В Ъ Р С Т Е Л Е

дн прівінда фісіолозікъ.

De Dr. Vasîc.

Къ де сіне стъгътоареа віагъ днчепе дъпъ пащере о пекърматъ скімваре дн тоате дірекціле, атът, кѣт организмъ (тръпъл) пъпъмаі дн фінда са матеріалъ, чі ші дн чеа інтелектвалъ пързреа се скімвъ ші астълі пъмаі есте ачела, каре ера ерї. Пътеріле лѣі тръпещї ші інтелектвале се десволтазъ дъпъ хотърѣте леці, алеаргъ оарешкаре скаръ пъпъмаі пропъшнд, чі ші репъшнд. Процесъ фіндърѣі, ші а фачерїі есте зпъл ші ачела процес ші ал стрїкърїі, ші ал ръсіпіреї (перїрїі). Цепїл віедїі есте ші цепїл моргїі. Трентеледъпъ каре скімвърїле віедїі се фак пързреа, ле пъшм Върстеле віедїі, къ каре пъпъмаі еволъдіа, адекъ десволтареа, чі ші револъдіа, адекъ ръсіпіреа о арътъм прїп оарешкаре секціі, де ші віага іndivїдвалъ есте зп тот дн сіне.

Пїтагора пътърѣ 4 върсте, сокотнд пентръ фїеще каре 20 анї. Реїл днкъ пътъръ атътеа, дпсъ пъмаі къ 18 анї. Дъпъ Солон ші Макровїе се сокотеск 10 върсте, фїеще каре кѣте къ 7 анї. Ачеа-ста а върстелор сокотеалъ аре темейл

съъ дн векеа шїндъ деспре анї трептелор. (anni cyclici, s. climacterici). Дъпъ ачеаста шїндъ фїещекаре върстъ дїне зп чїклъ де 7 анї. Ла ал 7леа ан се скїмвъ дїндїі; ла ал 14леа днчепе флочїреа, шї лъпеле; ла 21леа днчепе крещереа; ла 28леа ажъпче віага кълмеа са чеа маї дналтъ. Де ачі пъпъ кърте ал 50леа ан есте о търчере де треї чїклърї; дн ал 7леа чїклъ днчепе ла тѣерї лъпеле; дн ал 8-леа ші ал 9леа днчеп а скъдеа пътеріле; дн ал 10леа ші ал 11леа днчеп адъпчеле вътръпече (monia).

Дъпъ Бърдах се деспарте віага омълѣі дн дѣвъ върсте марї, адекъ дн върстъ некоаптъ; ші коаптъ; чеа дїнтъїе кърпїнде дн сіне копїлърїа ші жънїа, ші се днтїнде пъпъ ла анъл 21; чеа де пезрмъ кърпїнде дн сіне върста де мїжлок пъпъ кърте ал 50леа ан; ші адъпчеле вътръпече, дн каре дескреск пътеріле, ші омъл веде днаїнтеа са пеподїі, адекъ а доаъ ценераціе. — Чеї маї тълдї днпарт віага дн 4 върсте, адекъ: 1. Копїлърїа (Infantia), 2. Жънїа (Adolescentia), 3. Бървъдїа (Virilitas), 4. Вътръпечеде (Senectus). — Фїещекаре върстъ іаръш се деспарте дн маї тълте секціі. Копїлърїа: дн фегїе, пръпчїе ші фе-

чїоріе; жїніа се дїтїнде пълъ че трѣпѣл дїчеатъ а креще. Бървѣдіа се деспарте дї тїпъръ, коаптъ шї маї дїпалтъ. Бѣтрѣпеделе дї дїчепътоаре шї а дїпчї.

Федїа. Фѣтѣлсвѣршешечїквлсѣ дї дїпѣтечеле маїкъса, шї трѣїеще пѣмаї дї, шї кѣ віада ачестеїа; се тѣрѣїенече пѣмаї кѣ формаціа, шї вегетаціа, адекъ фѣтѣл пѣ аре алтъ фѣнкціе декът а се форма шї а креще. Дїп віада анімалъ афлѣм фоарте пѣїне зрме, шї ачестеа пѣмаї пе атѣта, пе кѣт слѣжеск вегетаціеї. Ачестаста вѣрстѣ цїне дї статѣл нормал (патѣрал) 40 de септѣмѣнї, саѣ 280—281 de зїле, дїпѣїа мїшкаре а фѣтѣлї каде ла мїжлокѣл дїгреопѣрїї, саѣ ла а 20ea септѣмѣнѣ.

Прѣпчїа, каре дїчепе кѣ пащереа, се деспарте їаршї дї вѣрста сѣнерїї шї дї в. дїцеркѣрїї, саѣ а дїпдїлор лаптелѣї. Пълъ ла кѣдереа фѣнїеї вѣрїкѣлї, адекъ дїп зїлеме дїптѣїе 6—9 се пѣмеще прѣпѣл поѣ пѣскѣт. Кѣ зїоа пащереї есте прѣпѣл копт, шї поате трѣї афаръ de мѣтѣса, адекъ шїаѣ кѣпїгат пѣтере de ашї прѣвѣче сїпгѣр кѣлѣра, ашї прѣфаче хрѣпа дїп сѣпѣе, а ресѣфла, шї а рѣвда їнфлїнда аерѣлї дїп афаръ. Стѣмпѣрѣтѣра сѣпѣелѣї есте дїп вѣрста ачестаста de 26—27° R. — **Дїпѣїа** фѣнкціе (лѣвраре) прїп каре прѣпѣл аратъ кѣ аре віадѣ, есте рѣсѣфлареа. Спре ачестаста се траѣе поѣ пѣскѣтѣл парте прїп апѣсареа аерѣлї дїп афаръ, парте прїп дїпѣскѣтѣл шїе волдѣ. Ресѣфлареа се vede а фї ла дїчепѣт дѣрероасѣ, кѣчї маї totdeauna, дакѣ аре поѣ пѣскѣтѣл дестѣле пѣтерї, се фаче дїпсодїтѣ de пѣпѣсѣ. Дѣпѣ дїпсѣ-

фларе зрмеазѣ ресѣфлареа, (vezї Антроп. §. 56) кареа рѣтѣпне дї чеа de пѣрѣреа скїмваре фѣрѣ прѣкѣрмаре дї тоатѣ віада пѣпѣ ла тоарте. О парте а дїпсѣфлатѣлї аер ретѣпне дїп пѣтѣпї шї дї фаче чева маї гѣзпошї, шї маї зшорї декът ана. Прїп ресѣфларе пѣтїмеще шї черкѣїреа сѣпѣелѣї скїмваре пѣлтъ. Сѣпѣеле пѣмаї мерѣе прїп васеле вѣрїкѣлї дїп мѣтѣса (vezї Антроп. фѣїа 262) шї дела ачестаста ла фѣт дїндѣрѣпт, чї мерѣе прїп артерїа пѣлмоналъ ла пѣтѣпї, шї de аїчеа прїп віпеле пѣлмонале дїндѣрѣпт дїп їнїма стїпгѣ, de аїчеа дїп аортѣ шї дїп челелалте артерїї але трѣпѣлї; дїп ачестеа прїп віпї дїндѣрѣпт дїп їнїма дїреаптъ ш. а. т. д. (vezї Антроп. фѣїа 92), аша, кѣт акѣма дїчепе зп черк дїкїс, de сїне стѣтѣторїѣ. Прїп поаз ачестаста черкѣїре зпеле органе ажѣтѣтоаре, кѣ каре ера фѣтѣл de мѣтѣса, адекъ газра овалъ а їнїмеї, дѣгѣл лѣї Боталї (vezї Антроп. фѣїа 262) креск шї се перд.

А дѣа фѣнкціе, кареа дѣпѣ пащере се ївеще дїп трѣпѣл прѣпѣлї есте черереа хрѣпїї. Прѣпѣл кѣтѣ акѣма лаптеле ла пїептѣл мѣтѣса, шї дїп дїпѣскѣтѣл шїе волд прїп ретраѣереа лїтѣеї шї аша ескареа зпї спадїѣ гол прїчепе а траѣе дїп дїца мѣтеї сале лаптеле дїп сїне. Прїп прїмїреа хрѣпїї дїп сїне, се ївеще кѣрѣнд шї стоарчереа вѣлї, шї а їматѣлї, кареа пїпте дѣрмеа. — **Дїп** форма дїп афаръ а трѣпѣлї се деосївеще поѣл пѣскѣт de чеї крескѣдї дїп мѣлте фелѣрї. Лїпдїмеа трѣпѣлї лѣї есте 18—22 de полїкарї, грегтатеа 6—8 пѣпдї, капѣл дїп пропорціа трѣпѣлї есте фоарте таре, шї кѣпрїнде а патра парте а трѣпѣлї. Оаселе капѣлї дї-

къ пѣ сѣнт де тот формат, стаѣ депъртате зпѣл де алтѣл ші пѣ аѣ косѣтѣрї (vezї Антроп. фѳіа 16); еле сѣнт легате пѣмаї прїп пеле, каре дп маї мѣлте пѣрдї а капѣлї фак аша пѣмїте фѣнтѣпеле (fonticuli). Дїп ачестеа зпа есте дп крещет шї се паще дїп легѣтѣнѣа оаселор фѣрѣтеї, къ оаселе пѣрецілор, шї аре пѣма фѣнтѣпелеа патрѣзпгїѳсѣ, саѣ мерс. Алта есте дпдѣрѣпт шї се паще дїп легѣтѣнѣа оаселор пѣрецілор, къ осѣл чїафеї, шї се пѣмѣще трїангѣларѣ. Чеа дїпѣїе рѣтѣпне дескїсѣ пѣпѣ ла ал 2леа ап, чеа де пе зрѣтѣ пѣпѣ ла 5 лѣпї, дпкъ се маї паск шї алте дѳѣ фѣнтѣпеле дп фїецекаре парте а капѣлї дїп легѣтѣнѣа ѳселор тѣмпелор, шї а осѣлї чеафеї къ ѳселе пѣрецілор шї се пѣмеск латерале, саѣ алї Касерї. Дїп ачестеа челе дїппайнте се астѣп къ лѣпа а 2а, іарѣ челе де'ндѣрѣпт къ лѣпа а 3а. Скопѣл ачестор фѣнтѣпеле есте, ка оаселе сѣ се поатѣ вѣрѣ зпѣл сѣвт алтѣл шї аша мїкшорѣнд волѣмеа капѣлї сѣ зшорезе пащереа. Пентрѣ ачееа прѣпчїї се паск маї мѣлт къ кап аскѣдїт, каре дпсѣ фѣрѣ пїчї зп ажѣторїз дп скѣртѣ време іарѣш дпшї довѣндеще форма са къвїпчїоасѣ. Пелеа поѣ пѣскѣдїлор есте шї ла прѣпчїї де арапї рошїе, шї пѣмаї маї тѣрзїѣ довѣндеще ачееа колоаре, каре се къвїне фїецекеѣрѣїа фелїз оменеск. Пѣрѣл есте дптѣпекос, пар, маї тѣрзїѣ се фаче маї лѣчїѣ, шї пѣмаї ла ал 3леа ап капѣтѣ а са къвїпчїѳсѣ колоаре. Окїї сѣнт албастрї дптѣпекадї, шї іарѣш пѣмаї маї тѣрзїѣ капѣтѣ чеа къвепїтѣ колоаре. Прѣпчїї дѣпѣ пащере петрек времеа маї мѣлт пѣмаї къ сомп, віаца лор есте де віаца мѣтѣса легатѣ, ле

тревѣе маї мѣлтѣ дпгрїжіре декѣт орї къреїа фѣптѣре, шї фѣрѣ ачееаста ар фї прѣпѣдїдї.

Нѣмаї къ дпчетѣл се івеск шї фѣпкдїїле анімале. Маї пайнте се паще сїмдїчїзпееа. Прѣпкѣл аратѣ пѣѣчере дп скалдѣ шї зѣмѣл дѣпѣ пептѣл мѣтѣса. Маї тѣрзїѣ се аратѣ шї зрѣе де сїмдїчїзпееа гѣстѣлї (плакѣлї) прѣпкѣл дпчепе а деосевї лаптеле мѣтѣса де алте сѣвстанѣе хрѣпїтоаре шї пѣ вреа сѣ іа медїчїпѣ шї алте лѣкрѣрї пеплѣкѣте. Де шї отѣл се паще къ окїї дескїшї, пѣ ка мѣлте віетѣдї сѣгѣтоаре, орѣ, тотѣшї лѣміна окїїлї пѣмаї ла врео кътева зїле дѣпѣ пащере се лѣрѣдеде, Корнеа (vezї Антроп. §. 106) се фаче маї лѣчїоасѣ шї маї водїтїѣ. Bederea обїектелор дпкъ пѣ аре лок, іарѣ лїпса лѣмінеї се аратѣ, къчї поѣл пѣскѣт дптоарче окїї дѣпѣ лѣмінѣ. Механїка скѣтѣраре о топѣлї ловеде зрѣїде, дпсѣ а авзї дпкъ пѣ поате поѣл пѣскѣт, шї пѣмаї кѣтре ал 2леа лѣпѣ се vede а деосевї топѣрїле, къчї атѣпчееа ла стрїгаре дѣ семне де вѣкѣрїе, шї прїп къптаре се траде спре сомп. Тот дп ачееаста време се vede шї мїросѣл а се арѣта; копїлѣ къпоаще пе мѣтѣса мїросїнд авѣрїмеа лаптеле. Сїстема певрелор (vezї Антроп. фѳіа 100) есте пѣдїп десѣлїтѣ; мїшкареа де вое (vezї Антроп. §. 118) есте пѣмаї пѣдїп дпсемпѣтоаре, адекѣ копїї аратѣ дѣрерїле прїп стрѣпѣдереа пїчїорелор, шї даѣ дїп пїчїоаре кънд дї десѣлїшѣрѣ. Крїерїї сѣнт дпкъ маї богадї де сѣпѣе, шї фѣпсдїїле лор дорѣѣ. Кѣ атѣта есте маї репедѣ черкѣрїеа сѣпѣелї, пѣлѣл вате де 140 де орї дптрѣп мїпѣт. Рѣжпїреа шї репрѳдѣкдїа сѣнт дпкъ славе шї фрацете.

(Ва зрѣма.)

*)

ПРЕЦЪЛ СЪНЦЕЛЪИ.

Дн аял 1789 Ислатъл, де ши диче-
пъсе а слъби, тотъш ел дикъ пѣши пер-
дъсе пѣтереа де тот; непощи лѣ Остап
маї авеа дикъ дн тимп де ресвоѣз чева
ретьшиде дин фанатистъл ачел ресвоѣнк.
каре дин зилеле лѣ Махамет ле къщигасе
атѣтеа дивинѣри.

Мѣскаліи прин трактатъл дела Каїнарѣе
се фѣкъсеръ domni маї песте тот Кримъл;
аколо ашезасеръ еї зп кап тѣтъреск, каре
ста сѣпт сѣзеренитатеа дналтеї порѣи, дар
дн аял 1789 сокотиръ къ аѣ сосит тимпъл,
пентрѣ де а се скѣтѣра де сѣпт тѣпа тѣр-
чеаскъ, ши Катарина II. се фѣкъ доампъ
педертѣритъ песте Кримъл днтрег.

Тѣрчїи се пофѣга дин тоате пѣтерїле
а мерѣе ла ресвоѣл чел сѣпт. Дн окїи
лор ар фї фост о зрїчне а лѣса не тѣтарї
сѣ деатъ сѣпт жѣгъл креѣдинїлор.

Кабинетъл дела Ст. Петерсѣврг, каре
акѣм къпѣтасе гѣст а сѣвѣжга, немїк дорїа
маї къ сете, декѣт а днтѣрѣхта не Австрїа
дн контра Тѣрчїеї ши а о тѣпа ла про-
винѣїле дела Дѣнѣре, ши Катарина, къѣтѣнд
къ прин пѣтереа Австрїеї ва алѣнга оастеа
тѣрчеаскъ, ар фї фост вѣкъроасъ а дн-
пѣрѣи къ Іосїф II. прада чеа богатъ а сѣл-
танѣлѣ Авдѣл Хамїд. Дар Волтер ера не
атѣпчї дн модъ, ши Іосїф II., каре ка тоѣи
прїндїи чеї кълтїваѣи дин тимпѣрїле ачеле,
авѣ їдеї маї волтерїче, пѣ воїа ресвоѣл,
ка зп че, каре і се пѣреа лѣбрѣ днвекїт
ши зп петроград.

Аша дар солъл рѣсеск дин Константї-
нопол, къ къѣет де а дналпта дорїнѣеле
днпѣрѣтесей сале, се сїліа дн тот кїпъл
а стрїка не Австрїа къ Тѣрчїа.

Ноаптеа се респѣндїсе песте деалѣри-
ле дела Пера ши оспелъл солълѣ рѣсеск
стрѣлѣчїа де тѣлѣїмеа лѣтїнѣрїлор, къчї
дїпломатъл пѣши черѣсе дикъ паспортѣри-
ле, кънд їатъ се їведе зп от плин де се-
кретѣри, шиши чере воїе а ворѣи къ ексе-
ленѣїа са. Ел ера зп грек крескѣт ла ва-
тра їнтрїѣлор, каре се пѣтеѣе къ зп къ-
вѣнт Фанар.

Фанаръл есте ачел квартал дн Кон-
стантїнопол, каре се днтїнде днтре гол-
фъл корпълѣи де азр ши днтре тѣрѣл*)
сѣпт, аколо маї вїѣдѣїеѣе ачеа чївїліза-
ѣїе трекътъ, ачел дѣх неїнїѣїт ши рескъ-
лѣторїѣ, не каре лѣѣ афлат Махамет ал
дїїле дн Константїнопол ши не каре сѣѣ
сїліт ал днѣлѣнѣи прин ловїтѣри де їаѣагане.

Нѣмеле де фанар, дѣпъ към тѣ дн-
крѣдїнѣазъ грѣчїи, пѣ есте маї пѣдїн тѣ-
рїт декѣт чеа ал дналтеї порѣи, ел дн-
сѣмнеазъ ватра лѣтїнеї, а кълтѣреї. Еѣ
лѣам зїс адеце, сѣ пѣши неарѣз атѣта о-
стенеалъ къ алегорїка дѣдѣчере а пѣмелѣї
ачелѣїа, дн време че фанар пѣ ва сѣ зїнѣ
алѣчева, декѣт тѣрпъл ачела рѣдїкат де а-
тѣта тимп пентрѣ де а реѣтѣса лѣтїнѣ дин
лампа че се ашеза аколо, ла борѣвїерїи че
дїпта кътре Константїнопол.

Фїе към ва фї, дестъл къ фанаръл до-
мпнїа песте днвїнгѣторїи сѣї тѣрчї; їнфлѣ-
їнѣа лѣї аѣпра дїванѣлѣї ера атѣт де кѣм-
пѣнїтоаре, дикѣт фанарїѣдїлор лї се фѣ-
чеа кърте, кътре еї се лїнѣшїа Тѣрчїи,
къзтѣнд патронатъл ачестор фалачї ши їстеѣи
раїа, еї се темеа де кърселе ачестора, лї
къщїга прин дарѣри ши днтревѣїа а лор
ажѣтор ла пѣртареа а фелїѣрїлор де дре-
гѣторїи де стат.

*) Зїдѣл.

Афаръ de dignitățile Domnilor din Moldova și România ачеїї фанариоти, ка крещіні пѣ пѣтеа дпърѣка алте постѣри дпалте, dar еї се фолосіа de тѣрчі, ка de пиде marionete, шї дї ашѣза пе ла пашалікѣрі сѣнт кондіціе ка еї сѣ поатѣ пѣр-та тревїле дп локѣл ачелора сѣнт педеанса торції. Жївралїштїї пострїї кѣдереа зпїї vezir саѣ пашѣ, de тѣлте орї о kred а фї резѣлтатѣл врежнеї тарї дпгѣмплѣрі полїтїче, дп време че еа пѣ есте алтчева, де кѣт фрѣптѣл секретелор іптрїдї дп фанар.

Șn асемenea om dпn фанар ера шї ачела, каре с'а іпсїпзат ла солѣл рѣсеск.

Солѣл, каре пѣ вреа сѣ се депѣртезе дела етїкета чеї прескрїеа посїціа лѣї, трї-місе пе грек ла секретарїѣл сѣѣ, ка сѣ се дескопере ачелѣїа.

Фанарїотѣл дї ростї кѣтева ворѣе. D. Бракхоф пѣтаї декѣт дптрѣ ла Домпѣл сѣѣ шїї дпшпѣртѣшї, кѣ лѣкрѣл ар фї кзп-пѣпїтор шї кѣ мерїтѣ лѣаре ампїте.

Некзпоскѣтѣл дптрѣ дп пѣзптрѣ.

— „Еѣ пот пѣне пе пїчїoare 100,000 осташї спре ажѣтор M. Сале дпшпѣртесей дпн Рѣсіа дп ресвоїѣл че дї стѣ дпайпте.“

— „Дп че кїп?“

— „Че респлатѣ воїѣ авеа?“

— „Чере.“

— „Де воїѣ пѣтеа сѣ рѣдїк зпа сѣтѣ шїї Австрїачї дп контра дпшпѣрѣдїей Ото-мане, атѣпчї армїа воастрѣ пе зпор ва пѣтеа копрїнде Крїтѣл пептрѣ тотд'азпа: воїдї а'мї да дп дпгѣмплареа фаворабїлѣ зпа сѣтѣ шїї де рѣгле?“

— „Да.“

— „Сѣскрїедї хѣртїа ачеаста.“

— „Șn сол пѣшї дѣ іскѣлїтѣра са ла о ворѣѣ гоалѣ а зпїї ппал хїмерїк че

пѣ се поате дѣче дп дпмплїнїре. Кѣзѣп-тѣл меѣ ажзпѣе.“

— „Domnia воастрѣ сѣптедї зп прїпц; дп кавсѣ прїватѣ ворѣва в'ар плѣтї мїліо-не, іар дп дїпломатїе е кѣ тотѣл алтѣел, Двоастрѣ тревѣе адесеорї сѣ жертфїдї іп-стрѣмпїтеле чело секрете, кѣ каре в'анї шервїт, шї еѣ пѣ т'ашї жертфї вѣкѣрос, таї алес дѣпѣче в'ашї да дп тѣпѣ Крї-тѣл шї а'шї дѣче пе Рѣсіа ла цертѣрїї Дѣпѣреї. Вредї сѣ іскѣлїдї?“

— „Ба.“

— „Дакѣ пѣ, слѣга Двоастрѣ, тѣ роѣ сѣ фїѣ іертат де сѣпѣрареа че в'ам фѣкѣт.“

Грекѣл се депѣртѣ, dar солѣл дп ре-кїемѣ пѣтаї декѣт.

— „Аї тѣ чева че се кредїтезе пеп-трѣ іпфлзпца та дїпломатїкѣ?“ — Дп дптревѣ солѣл.

— „Іпфлзпца теа дїпломатїкѣ е кѣт зп фїр де пѣр, дпсѣ е пѣрѣл де каре а-тѣрпѣ савїа лѣї Дамоклес.“

— „Вом ведеа.“

— „Пофтїдї екселендіа воастрѣ сѣ фа-чет контрактѣл дп лїмба франдезѣ саѣ дп чеа рѣсеаскѣ?“

— „Дп лїмба франдезѣ, кѣчї еа есте лїмба дїпломатїей.“

— „Скрїе D. секретар, „дакѣ 'дї есте кѣ плѣчере.“

„Еѣ сѣскрїсѣл (тїтлѣл шї пѣтеле) сол ал M. Сале дпшпѣртесей Катарїней а дїа ла дпалта поартѣ тѣ обвек а плѣтї лѣї Андронїдѣ Г. ажѣторѣлїї ваївозїей фанарѣ-лѣї зпа сѣтѣ шїї рѣгле, дака ел прїп та-певреле сале ва пѣтеа мїжлочї, ка Австрїа сѣ декїарезѣ ресвоїѣ Тѣрчїей. Zїса сѣтѣ сѣ і се плѣтеаскѣ ачї дп Пера ла пала-тѣл солїей поастрѣ дп зїоа, дп каре дп-

пъратъл Іосіф ал доіле саѣ зрмашъл лѣи
ар декіара ресвоіѣ пордѣи.

Константинопол, дн 27. Мартіе 1789.“

— „Акѣм тѣ rog de свскріереа ексе-
лендѣи воастре.“ —

— „Іагъ о.“ —

— „Преа віне, акѣм аскѣлтѣ: тѣне
плеакъ трѣпеле отомане, ка съ факъ зп
лагър де обсервадіе ла Брѣіла лѣнгъ Дѣ-
пѣре, де внде апоі вор авеа а плека дн
кѣтр'о дѣ ва поѣті кѣрсѣл ресвоіѣлѣи. А-
пропіереа ачестѣ ресвоіѣ паціонал аѣ скѣ-
лат Анатоліа, челе маі депѣртате провин-
дѣи, пашалікѣл дела Bardad ші Мосѣл, ва
днкъ ші мателѣчѣи дін Египт аѣ ажѣс
аічі. Де шасе зіле н'аѣ одіхнѣ Кайдѣи.
Босфорѣл а фост дн непрерывнѣт мѣшкаре
де тречереа атѣтор корѣвѣи пліне де осташѣ.
Дела Катікені ші Кіскѣлесѣ арміа асіатікѣ
трече дндатѣ пе дертѣл Еѣропей. Ачестѣ
адѣпаре н'аре алт скоп, декѣт съ десѣшѣ-
ре кѣ чеа маі маре реверіндѣ стеагѣл лѣи
Махомет, нѣмѣт „Сандѣак-шеріф.“

Че а фост паладіѣл ла Троіані, че а
фост кѣчѣбла сѣ. Мартін пентрѣ реціѣ чеі
дінтѣи аі Фрѣнчѣлор, ачеса ѣ Сандѣак-ше-
рѣфѣл пентрѣ тѣсѣлмані. Сѣлтаніи, мошѣнѣи
поптіфікатѣлѣи каліфілор с'аѣ пѣзѣт преа ві-
не де а нѣ слѣвѣи фертекѣл че атѣрпѣ де
стіндартѣл чел сѣѣнт ал пророкѣлѣи.

Стеагѣл ачела се дѣне дн сераіл, дн-
трѣн лок че се креде а фѣ фоарте сѣѣнт,
дѣсѣш падішахѣл се апропіе нѣмаі дескѣлѣдѣ
дн капела ачеста; ші нѣмаі дѣпѣче а а-
тѣне де треі орѣ кѣ фрѣнтеа са пѣтѣнтѣл,
дндрѣснеѣде а се апропіа де стеагѣл ачел
сѣѣнт, ші аллѣа кѣ сіне, ка сѣл дѣкѣ — дн
днтѣшплѣрѣлѣ челе маі кѣтпѣнѣтоаре а ле
днтѣрѣдѣи отомане — дн фрѣнтеа оастѣи.

Дѣта поате кѣ днтрѣвѣи де аре чѣнстїреа
ачеаста нѣмаі скопѣрѣи полїтіче, орѣ кѣ се
дѣдѣче дела мѣнѣпїле че фаче ачел стеаг?

Негрешѣт, Сандѣак-шеріфѣл трече пе
тоатѣ дрептатеа де стеагѣл чел дінтѣи нѣ а
лѣи Махомет II, чѣ а пророкѣлѣи лор. Ачел
стеаг трѣвѣе сѣ фѣе прѣвѣт де кѣтре фѣе че
тѣсѣлман ка антїка чеа маі сѣѣнтѣ.

Ковоареле, че атѣрпѣ дн тошѣа сѣ.
Софѣи, ші слѣжѣа лѣи Махомет пентрѣ де
ашѣ сѣѣвршѣи рѣгѣчѣнїле, нѣ стаѣ дн аша
маре реверіндѣ, кѣчѣи дн прѣвѣнда ачеаста
аѣ зрмат Тѣрчѣи плекѣреі лор, де а редѣче
тоате ла пророк, че с'аѣ дѣнѣт де ероѣл
Махомет, ші де а чѣркѣмѣда кѣ зп карактер
де сѣнѣгеніе ачеса, че ѣ маі векѣс де 200
анї; Сандѣак-шеріфѣл есте нестїнѣтїт сѣм-
болѣл знеі релїдѣи ресвоініче. Стеагѣл а-
честа с'аѣ фѣкѣт дін тѣшелїнѣл зпѣи тѣрѣан
ал лѣи Шемі; Шемі а фост дѣпералїсѣмѣл
Корешѣтѣлѣи, саѣ а сепатѣлѣи ачелѣа, че
с'а лѣптат дн контра лѣи Махомет, кѣнд
ера ачеста днкъ зп ом не'псѣмнат дн апо-
століа са.

Елокѣнѣда пророкѣлѣи а днвїнс пе Ше-
мї. Ел с'а фѣкѣт партїзанѣл лѣи, дѣ лѣѣ
де пе кап тѣшелїнѣл шїл атѣрпѣ де о лап-
че, ші дін мѣнѣтѣл ачела нѣ вої а авеа алт
стеаг декѣт ачела, нїчі алт domn декѣт пе
Махомет, прїн зрмаре ел се фѣкѣсе чел маі
апропе ом а лѣи.

Орїфлата ачеста се дндої прїн зп алт
стеаг а лѣи Омар зпѣл дін чеї маі ероїчі зр-
машѣи аі лѣи Махомет ші фѣ респектат тот маі
тѣлѣт, ші маі тѣлѣт. Зп есетплар дін коран,
каре ѣ скрїс де тѣна ачелѣи Омар, заче пе
стеаг, каре ѣ ашезат днтрѣн ток де таѣѣтѣ
верде, кѣ о кеїе а касѣи челеі сѣнѣте дін
Кааѣа. Ачестѣ релїкѣвїе пѣрчѣде дела зпѣл

din чеї маї марї сълтанї аї Стаївълълвї Селім, каре а свѣс Егїптъл, шї кърѣа іаѣ даг'о шерїфъл дела Мекка дпърѣкат сървѣтореще.

Дескрїерїме ачестеа сѣптѣвне, кѣчї дїдї вор арѣта тоатѣ пѣтереа тїжлокълвї, че воїѣ сѣл дптрѣвїпдещѣ.

Калїфї Omiadieni дѣчѣаѣ стеагъл кѣ сїне дп ресвоаїе, Аbasidїї пѣмаї стеагълвї дї пот тѣлцїтї тѣлтеле трїзмѣрї. Дпсѣршїт ачест паладїѣ ажѣнсе фѣкѣтор de мїпѣнї ла Константїнопол кѣ прїлежъл зпѣї крїсе дпфрїкошате пентрѣ дппърѣдїа отоманѣ, кѣнд Іанїчарїї сѣпт Амѣрат пѣ воїаѣ сѣ рекѣноаскѣ дпѣлцїмеа падїшахълвї, а зрмашълвї калїфїлор.

Ла венїреа стеагълвї ачестѣїа тодї кѣзрѣ ла пѣштѣнт шї рескоала се потолї.

Стеагъл ачеста пѣ се десѣшѣрѣ алѣдатѣ, декѣт сїпгѣр кѣнд се афлѣ сълтанѣл, саѣ чел пѣдїп мареле vezir дп капѣл арміеї. —

Кѣнд се аратѣ стеагъл, тревѣе сѣ фѣгѣ де пе влїдї тодї кредїнїї пострїї, пе карїї Тѣрчїї дї пѣмеск: „Раїа;“ ар фї о важокѣрѣ фоарте маре пентрѣ ачел семп de вѣтаїе, кѣнд ар кѣтеза каре-ва дїп пої ашї дефїде окїї асѣпрѣї, кѣнд зп некредїнчос, зп кредїн, орї чїне сѣ фїе, л'ар пѣта кѣ прївїреа са. Асфел есте дпвѣдѣтѣра ачестеї релїдїї, каре порѣпчеще о вѣтаїе естерпѣ кѣ кредїнїї.

Поїтѣне сълтанѣл — дпвѣрѣкат солен ва скоате арміа са дїп четате, аколо се ва да шї komanda четѣдѣї дп тѣпїме марелѣї vezir Мехемет Емір, каре есте зрманш дїп сѣпцїеле пророкълвї, шї дп калїтатеа ачестата аре дрїт а пѣрта тѣрван verde шї тїтлѣ de Емір, тот атѣнчї Candѣак-шерїфъл дпкѣ

се ва десѣшѣрѣ: ваї de ачел кредїн, каре ва кѣтеза а прївї de апрѣне ла ачела!

Чїне ар креде? Солѣл австрїак аѣ хотѣрѣт de 'нпрѣвпѣ кѣ невастѣ са шї кѣ челе треї фете але саме а прївї ла стїндарт. Фапта ачестата дпшї ва да о сѣтѣ мїї австрїачї дп дїспѣнереа mea.

Дпкременещї Domпѣле! Пѣпѣ акѣта vezї, кѣ плапѣл теѣ капѣтѣ фортѣ, шї кѣ е кѣ пѣтїпдѣ сѣ се фрѣнгѣ пачеа. „Дар фѣрѣ мїне тот пѣ с'ар дптѣмпла ачестата, Тѣрчїї н'ар пѣтеа редїї важокѣра че лї се фаче, фѣрѣ мїне н'ар апѣка Іосїф II. артеле.“ —

„Спѣзнетї акѣт Domпѣле, е тѣлт зпа сѣтѣ мїї de рѣвѣле че ам черѣт?“ —

— „Іспрѣвеще.“ —

(Ва зрма.)

ЛА МОРМѢНТЪЛ СОЦїЕї МЕЛЕ.

Аїчї зндѣ сенїноаса разѣ а вїедеї аѣ апѣс, Аїчї зндѣ о ведезїгѣ флоаре врѣма аѣ денѣс, Ш' зндѣ тоатѣ вѣкѣрїа ам вѣзѣт кѣ с'аѣ сѣѣршїт. Аїчї, пасѣ 'н потїкпїре тѣ опредѣе 'ндѣїомїт. Кѣтрѣ тїне трїст_торманте дѣ змѣре пѣгрѣ 'н-кзпїѣзрат,

Сѣѣшїет de пѣтїмїре, їдѣт вїп дпмѣкрѣшат; Лас пе дѣрпацї пѣлвероасѣ de шїї рече ка сѣ шѣзѣ,

Лас пе пѣатра дпгедатѣ овосїт сѣ 'нѣпѣнкезѣ, Кѣ 'н а тордїлор їмперїѣ пѣмаї пѣлпсѣрї, сѣспїпѣрї. Се азд, шї 'н порї се палцѣ а тѣмѣїеї афѣтѣрї. Лїнїдѣа че 'н ел domпѣазѣ веакѣрїле о аѣ чїпстїт, Сѣмѣдїа шї пѣтереа ла тормѣнт аѣ коптелїт, Ън трївѣт род ал кредїнѣї че л' алтарїѣ ам фост дїзрат,

Інїмеї че dormїтеазѣ, л' ал еї сѣфлет пре кѣрат, Мѣ адѣче 'н кѣшпїл торѣдїї, пѣтѣнт пачпїк релїдїос, Ка 'н респект сѣл денѣп дпкѣ ла тормѣнтѣл тѣпенос.

Лажгъ ел сѣлетѣмѣ vine din поѣ ѣарѣш а въреа
 Пентрѣ tinѣ алѣ дѣрере че нѣ 'пчеатъ-ал апѣса,
 Алѣ iniтѣ арzindѣ de зп фок micтѣitorѣ,
 Че'л апринсѣ а та извире 'н ал теѣ cin сѣфериторѣ,
 Нице лакрими амѣритѣ а зпор окѣ чѣ аѣ пегѣрат,
 Ши о лажгъ сѣспинарѣ а зпѣ пепт дпсѣшиат,
 Чѣ ехо трист о трѣгънеазѣ пинтре арбориѣ кошошѣ,
 Че зтѣреск чевѣша сѣпнтѣ ачелор дрепдѣ ши кре-
 dinчошѣ.

Кѣрѣци тѣлѣзрелор лакрими, ризраци ачест тор.
 тжнт,

Кѣчѣ а разѣ пикѣтѣра нѣ аришоареле де вжнт,
 Lin пѣртатѣ ниѣ кѣм пикѣ пе поптосѣл цинтерим,
 Нѣтаѣ лакрима 'л адапѣ, кѣ еа нѣтаѣ дѣ строним.
 Съ пажгъ cinгѣр, амарmie! дѣ астѣ крѣче рѣзѣмат,
 Пѣ о содиѣ чѣ ал теѣ сѣлет де извире аѣ 'н балсамат,
 Пе о маѣкѣ 'н dѣionигѣ че дѣ враце легѣжнд,
 Фрѣктѣл виедѣѣ пе дѣчетѣл л'ам вѣзѣт еѣ дѣ-
 флорind.

Дар, не патѣл вѣкѣриѣ кжнд педѣждѣ с'ар тжнгѣеа,
 Дѣ а да дѣлче сѣрѣтаре зпѣ прѣжѣ че се пѣдѣеа,
 Ам вѣзѣт ежнтѣла виедѣѣ кѣм дѣ окѣ тѣ с'аѣ
 стигѣ.

Ши кѣм пегрѣл вѣл ал торѣдѣ песте фадѣци с'аѣ
 джтигѣ.

Ана 'н лѣте вѣкѣриа, естѣ зп вис амѣциторѣ,
 Чѣ абеа 'л cinпте ши 'л ши перѣ сѣриманѣл тѣ-
 риторѣ.

Пе пѣтжнт нѣтаѣ дѣререа, сѣферинци ши пѣтимирѣ.
 Креск кѣ вѣрста отенеаскѣ ши араре 'с тѣлѣтѣмѣри.
 Ziоа, часѣл ши минѣтѣл паск кѣ еле пе сѣфршигѣ,
 Нозѣ кинѣрѣ, нозѣ лакрими пентрѣ отѣл амѣрѣт,
 Ши кжнд кѣар сѣртманѣ фадѣ де пѣлѣчерѣ с'ар сенина,
 Атѣнѣи моартеа сѣфлжнд рече везѣ кѣ 'н чевѣ а
 о 'нтѣнска.

Сѣ пажгъ cinгѣр, амар mie! кѣ п' зп дѣрт дѣ-
 лѣкрѣмат,

Флоареа невиповѣдѣѣѣ фрѣптеа еѣ п'аѣ ridикат,
 Саѣ че поате о стрѣгаре дѣрероасѣ-а зпор фѣ,
 Аичѣ, дѣжѣт ка сѣ рѣпнтѣ iniта ачелор вѣ.
 А пѣрпнтѣлѣ cinцире, дѣреросѣл лѣ сѣспин,
 'лa мортжнтѣ зпѣѣ содиѣ ниѣ одатѣ-аѣ фост стрѣин,

Да 'нтре mama 'пмортжнтате ши 'нтре фѣиѣ пажг-
 гѣторѣ,

Пѣтимиреа е 'ndoигѣ, еа 'н зп фѣлѣчерѣ трѣспиторѣ.

Iашѣ, 1843, Martie.

M. Кодрескѣ,
 сѣрдар.

Н О А П Т Е А,

(Imitatie.)

De te зидѣ тѣ кѣтрѣ стѣле,

Че de парте се зѣрескѣ,

Цѣ се паре кѣ ачеле,

Фѣрѣ пѣтѣр стрѣлѣческѣ.

Те вѣфѣзидѣ дѣ поапте таре,

Тѣчере те 'тпрѣсѣрѣ:

Ши cinдѣциѣ, прѣкѣт асѣпрѣциѣ,

Фиреа lin се вѣкѣрѣ.

Челе дѣлѣ де харѣ извоаре, !

Лок аколо ш'аѣ афлат,

Роа понциѣ din а лѣнеѣ

Raze vine стжнтѣрат. —

А сѣрелор line вжнтѣрѣ,

Кжнтѣрѣ поартѣ дѣцѣрѣциѣ:

Дѣпѣ понциѣ се vor deкиде,

Порциѣ а раѣлѣлѣ черѣциѣ.

Josif Mány.

КЛЕВЕТИТОРИѢЛѢ.

Diogen аѣ фѣцит дѣитрѣ оамѣнѣ,

Din зра mare де оамѣнѣ:

Фѣциѣ ши тѣ Ioane дѣитрѣ оамѣнѣ,

Din — извиреа кѣтрѣ оамѣнѣ!

ЖѢДЕЛЕ ПРИЧЕПѢТ.

Кѣм сѣ нѣ жѣдече II. дрепт ши vine,

Пе орѣ чине пѣрѣт пѣнтѣѣ vine?!

Аѣ нѣ ел кѣпѣште лециле vine фоарте? —

Ба кѣпѣште, ши кѣпѣште, кѣ сжнт моарте!

B. Băbeni.